

Список використаних джерел

1. Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. № 280/97-ВР2 // zakon.rada.gov.ua.

Щербань Євгенія,

аспірантка кафедри конституційного права та прав людини НАВС

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ШЛЯХ ДО РАТИФІКАЦІЇ РИМСЬКОГО СТАТУТУ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ

30 червня 2019 року – визначальний день для держави Україна, оскільки набуває чинності частина шоста статті 124 Конституції України (в редакції Закону України від 02 червня 2016 року № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)»), відповідно до якої, Україна може визнати юрисдикцію Міжнародного кримінального суду на умовах, визначених Римським статутом Міжнародного кримінального суду (далі також – Римський статут, Статут).¹

У липні 1998 року в Римі 120 державами-членами Організації Об'єднаних Націй укладено договір – Римський статут, яким передбачено створення першого постійного міжнародного кримінального суду. Цей договір набув чинності 01 липня 2002 року. Активну участь у розробці Римського статуту брала й Україна, якою, зокрема, підписано Статут. Україна приєдналася й до Угоди про привілеї та імунітети Міжнародного кримінального суду (далі також – МКС, Суд) від 16 вересня 2014 року, відповідно до статті 8 якої, Україна взяла на себе зобов'язання ратифікувати та імплементувати в національне законодавство норми Римського статуту, а також пов'язані з ним документи.²

Проте, Римський статут Україною досі не ратифіковано. Причиною не ратифікації Статуту став висновок Конституційного Суду України від 11 липня 2001 року, відповідно до якого Статут не відповідає Конституції України «в частині, що стосується положень абзацу десятого преамбули та статті 1 Статуту, за якими «Міжнародний кримінальний суд ... доповнює національні органи кримінальної юстиції».³

На сьогоднішній день Україною визнано юрисдикцію МКС відповідно до пункту 3 статті 12 Римського статуту *ad hoc*, між тим, необхідність визнання юрисдикції у повному обсязі є нагальною, оскільки МКС для України є інструментом протидії та захисту від агресії та злочинів міжнародного масштабу. Ратифікація Римського статуту розширить можливості України у притягненні до відповідальності винних у скоєнні міжнародних злочинів не лише у національних судах, а й у МКС.

Проте, на нашу думку, лише ратифікувати Статут недостатньо, оскільки цьому передуює важкий шлях гармонізації національного законодавства міжнародному кримінальному праву.

Україною вже зроблено кроки в цьому напрямку. Групою українських та міжнародних експертів з національного кримінального права, міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права розроблено законопроект

№9438 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права».⁴

Законопроект розроблено з метою сприяння дотриманню та захисту прав і свобод людини в умовах триваючої збройної агресії Росії проти України, на виконання Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року та рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 25 січня 2015 року «Про надзвичайні заходи протидії російській загрозі та проявам тероризму, підтримуваним Російською Федерацією».⁵

Вказаний законопроект внесено на розгляд Верховній Раді України як урядовий за ініціативи і підтримки Міністерства юстиції. До нього включено прийняті на міжнародному рівні підходи щодо визначення міжнародних злочинів та 06.06.2019 року останній прийнято Верховною Радою України у першому читанні.

Проте, на шостому році збройного конфлікту Україною досі не здійснено належного закріплення міжнародних злочинів у Кримінальному кодексі України, а злочини проти людяності взагалі не передбачено Кримінальним кодексом України.

Враховуючи викладене, Конституція України та національне законодавство потребує прийняття відповідних змін до Кримінального кодексу України з метою належної криміналізації міжнародних злочинів та пришвидшення ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду на виконання частини шостої статті 124 Конституції України.

Список використаних джерел

1. Конституція України, від 28 червня 1996 року (із змінами). Офіційне інтернет-представництво Президента України.
URL: <http://www.president.gov.ua/content/constitution.html>

2. Щербань Є.В. «Проблеми визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду на національному рівні». Збірник науково-практичної конференції «Невідкладні заходи з протидії російської агресії з Криму: політичні, юридичні, економічні, управлінські та соціальні аспекти», 4 вересня 2018 року, Київ, Національна академія державного управління при Президентові України, Представництво Президента України в АРК, с.169-172.

3. Висновок Конституційного суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) № 3-в/2001 від 11.07.2001 р. Конституційний суд України. 2001. 6 с.

4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права
URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65266

5. Висновок комітету
27.03.2019 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65266